

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

An apple a day...

Het beseft dat je de dokter beter buiten de deur kunt houden, is eeuwenoud en diepgeworteld. Want als de dokter moest komen was je ziek en dat betekende niet veel goeds. In de huidige tijd hoort ziekte bij het leven en de dokter dus ook. Een burger ziet de huisarts gemiddeld zes keer per jaar en de kosten van de gezondheidszorg zijn exponentieel gestegen. Zonder nader in te gaan op oorzaak, gevolg en samenhang, kom ik in de publieke sector regelmatig uitingen tegen dat het contact met de dokter beter vermeden kan worden. Immers: 'een dokter medicaliseert en dat is ongewenst'.

Gesteund door het beseft dat de zorg meer gaat kosten dan we gezamenlijk kunnen en willen opbrengen, is een beweging op gang gebracht. Een beweging waardoor er meer aandacht is voor preventie. Waarbij normaliserend gekeken wordt naar de participatie van mensen in de maatschappij ondanks ziekte of gebrek. En waarin het zoeken naar eigen oplossingen voorop staat alvorens een beroep gedaan wordt op formele zorg. 'Kantelen' noemen we dat.

Om daaraan vorm te geven, richten gemeenten sociale wijkteams in: zelfsturende teams, multidisciplinair samengesteld met een vergaande bevoegdheid om zaken dichtbij de burger (aan de keukentafel) te organiseren, zodat deze 'vanuit eigen kracht' oplossingen kan realiseren waardoor het beroep op formele zorg kan afnemen. En dat is natuurlijk spannend!

Hoé spannend blijkt wel uit de brief van 6 november over de langdurige zorg. Hierin kantelt nu ook de staatssecretaris, maar dan de andere kant op: vanuit de gedachte dat het onwenselijk is om lijfsgebonden zorg voor mensen op te splitsen is het zijn voornemen de persoonlijke

verzorging vrijwel helemaal onder de reikwijdte van de zorgverzekeringswet te brengen.

Opeens is de ambitie om vanuit meerdere financieringssystemen geïntegreerde zorg onder verantwoordelijkheid van één partij, i.c. de gemeente, te brengen een te grote stap gebleken. Jammer! De hoop dat hiermee minder versnippering zal ontstaan door een duidelijker ordening en positionering zal ijdel blijken. Nieuwe problemen bijvoorbeeld rond de zorg voor lichamelijk gehandicapten dienen zich nu al aan.

De gedachte dat we steeds weer nieuwe zorgproblemen door systeemingenrepen kunnen oplossen is principieel onjuist. We moeten juist de ontwikkeling van eigen kracht van burger én zorgverlening binnen de volle breedte van de sociaal-maatschappelijke context faciliteren maar ook aanspreken, zodat binnen een geïntegreerd systeem voldoende individuele oplossingen 'op maat' gevonden kunnen worden.

En dat is nu precies waar wij als artsen maatschappij & gezondheid warm van worden. Wij kunnen op individueel niveau sociaal-medische problemen onderkennen die het ontwikkelen van eigen kracht en het realiseren van eigen oplossingen in de weg staan. Vervolgens zijn wij in staat zorg slim te organiseren en in te richten: wij signaleren lacunes en dragen zorg voor kansrijke verbindingen tussen alle relevante domeinen om daadwerkelijk geïntegreerde zorg van goede kwaliteit te ontwikkelen en we brengen daarover praktische en haalbare beleidsadviezen uit.

Heb je daarvoor nou een dokter nodig? Nou en of, maar wel eentje met speciale competenties om te kunnen demedicaliseren: de arts maatschappij & gezondheid!

“

CISCA KONING

We moeten
de eigen
kracht van
burger én
zorgverlening
ontwikkelen

Cisca Koning
voorzitter KAMG

KNMG LOOPBAANBUREAU

Werk aan uw carrière!

Volg trainingen en workshops van het KNMG Loopbaanbureau

Het KNMG Loopbaanbureau staat voor de juiste arts op de juiste plaats. Iedere geneeskundestudent of arts heeft vragen over loopbaan en carrière. Hoe kom ik in aanmerking voor die felbegeerde opleidingsplaats? Hoe pak ik een carrièreswitch aan? Welke competentie kan, wil of moet ik verder ontwikkelen? Hoe blijf ik als ervaren professional fit en energiek in mijn werk? Onze workshops en trainingen helpen bij het zoeken naar antwoorden op deze vragen.

Het aanbod 2014 is bekend. Schrijf snel in! Kijk voor het uitgebreide aanbod van trainingen en workshops op knmg.nl/loopbaanbureau.

Trainingen en workshops voor alle (toekomstige) artsen

Leergang Wetenschappelijk schrijven

Het schrijven van een wetenschappelijke publicatie is geen eenvoudige opgave. In alle schrijffasen kunt u tegen problemen en vragen oplopen. In deze leergang doet u de benodigde kennis op voor het schrijven van een helder artikel. En u verbetert uw schrijfvaardigheden op alle niveaus: van het formuleren van een heldere onderzoeksvraag tot het opbouwen van een transparant betoog.

De leergang wetenschappelijk schrijven bestaat uit vijf modules.

Module 1 - Onderzoeksvraag en schrijfproces

In deze eerste module van de leergang beginnen we bij de basis: het formuleren van de onderzoeksvraag. U leert met behulp van een handig stappenplan uw onderzoeksvraag scherp en helder te formuleren, startend bij de exploratie van het veld van onderzoek. Vervolgens verdiepen we ons in de fasen van een effectief schrijfproces. Er is ook aandacht voor het ontwerp van het tekstplan van de inleiding en de discussie van uw artikel.

Datum: 26 februari 2014

Module 2 - Opbouw en inhoud van het artikel

De opbouw en inhoud van de publicatie staan centraal. We kijken naar het keuzeproces van de inhoudelijke onderdelen. Wat neemt u wel of niet op en hoe bouwt u een goede verhaallijn op. Ook is er aandacht voor het ontwerp van de inleiding, de beschrijving van de methode en de materialen, en de weergave van statistische uitkomsten en analyses. Ten slotte oefent u in het schrijven van heldere alinea's, het expliciet maken van verbanden en het gebruik van kernzinnen.

Datum: 16 april 2014

Module 3 - Academische woordkeuze en zinsopbouw

Deze derde module is geheel gewijd aan stijl en formuleringskwesties. Welke woordkeuze is gepast in een academische stijl? We besteden daarbij aandacht aan zowel Nederlandstalige als Engelstalige stijlkenmerken. Typische grammaticale constructies zoals de lijdende vorm en de naamwoordstijl worden uitgelegd en het gebruik ervan toegelicht. U oefent in het toepassen van deze constructies – deze module bevat veel herschrijfopdrachten. Neem een A-4'tje van eigen hand mee en ontvang feedback van de trainer. Op het programma staan ook overtuigingskracht, de tijden van het werkwoord, citeren en refereren.

Datum: 4 juni 2014

Module 4 - Wetenschappelijk Engels

In deze module staan de valkuilen van het wetenschappelijk Engels centraal. We behandelen de meest gemaakt fouten en vergissingen van Nederlandstalige schrijvers. Hoe kunt u deze fouten voorkomen? Hoe vergroot u uw woordenschat en uw gevoeligheid voor correct Engels? Op het programma staan, behalve grammaticale kwesties ook de verschillen tussen Brits en Amerikaans Engels, het gebruik van de tijden in het Engels en interpunctie.

Datum: 8 oktober 2014

Module 5- Eigen werk

In deze module staat de analyse en bespreking van (delen van) artikelen van eigen hand centraal. Daarnaast wordt de theorie van module 1 tot en met 4 verder verdiept en toegepast.

Datum: 10 december 2014

Deze modules kunt u ook als losse workshops volgen. De vijf workshops van de leergang mogen verspreid over 2 jaar gevolgd worden.

Accreditatie is voor alle modules toegekend (voor 3 punten)

Workshop Populair-wetenschappelijk schrijven

U wilt graag over uw vak schrijven voor een breed lezerspubliek? Leer de kneepjes van het journalistieke vak in deze interactieve workshop. Er is aandacht voor het schrijfproces en voor de opbouw van een populair-wetenschappelijk artikel. U maakt kennis met de ingrediënten voor een aantrekkelijke en boeiende schrijfstijl en oefent met verschillende populariseringstechnieken.

Datum: 6 en 20 november 2014

Accreditatie is toegekend (voor 3 punten)

Trainingen en workshops voor basisartsen

Masterclass 'Solliciteren naar een opleidingsplaats 2014'

In deze masterclass wordt u begeleid door gedragstrainer en coach Desire van Teeffelen en Didi Braat, hoogleraar gynaecologie en verloskunde Radboudumc en winnares Opleidingsprijs 2011.

Deze masterclass vergroot uw kansen op een opleidingsplaats. De training richt zich op aspecten van het solliciteren waar u zelf invloed op hebt. U oefent en doet ervaring op met sollicitatiegesprekken aan beide zijden van de tafel en wisselt ervaringen uit. Na deze masterclass kunt u met een gerust hart solliciteren naar een opleidingsplaats in een medisch specialisme.

Datum: 4 maart 2014

Training Solliciteren naar een opleidingsplaats

Deze training vergroot uw kansen op een opleidingsplaats en staat uitgebreid stil bij de voorbereiding op en het oefenen van een sollicitatiegesprek. U krijgt tips over de eerste indruk en presentatie, inzicht in de sterke punten uit uw cv en het opbouwen van uw eigen verhaal.

Datum: 11 maart en 16 september 2014

Trainingen en workshops voor specialisten

Masterclass Zelfmanagement voor medici

Wilt u zich bewust zijn van de grenzen waarbinnen u uw werk op een gezonde, effectieve en plezierige manier kunt blijven doen? U leert onder andere uw tijd op een efficiënte manier indelen, grenzen stellen en factoren herkennen die uw functioneren bemoeilijken. Verder is er aandacht voor stress- en tijdmanagement, zelfreflectie, kernkwaliteiten en een workshop intervisie.

Datum: 20 en 21 maart 2014

Accreditatie is toegekend (voor 16 punten)

Het **KNMG Loopbaanbureau** biedt geaccrediteerde workshops en trainingen voor basisartsen, aiossen, specialisten. Kijk voor meer informatie, locaties en aanmelding op knmg.nl/loopbaanbureau of mail: loopbaanbureau@fed.knmg.nl.

Loopbaanbegeleiding voor artsen

Het Carrièrecentrum voor Artsen (CCVA) en het KNMG Loopbaanbureau zijn elkaars *preferred supplier* op het gebied van individuele en collectieve groepstrajecten voor loopbaanondersteuning van artsen.

Het KNMG Loopbaanbureau richt zich op het aanbieden van collectieve trajecten. En het CCVA biedt individuele trajecten aan, zoals loopbaanbegeleiding, re-integratie, outplacement en coaching. De diensten van het CCVA worden aangeboden aan geneeskundestudenten, basisartsen, aiossen en medisch specialisten. Voor KNMG-leden geldt een gereduceerd tarief.

Het CCVA is een initiatief van SWG Arts en Werk en de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband (LAD) en wordt mede mogelijk gemaakt door de VvAA. Kijk voor meer informatie op carrierecentrumvoorartsen.nl.

Algemene Ledenvergadering

Agenda voor de 61ste algemene ledenvergadering van de Orde van Medisch Specialisten te houden op donderdag 28 november 2013 in het auditorium van Domus Medica, Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht. Aanvang: 19.15 uur.

1. Opening
2. Herbenoeming mr. F.H.G. de Grave als algemeen voorzitter en dr. M.C.G. Daniëls, cardioloog als voorzitter Raad Kwaliteit Orde van Medisch Specialisten
3. Goedkeuring notulen van de 60ste algemene ledenvergadering van 12 september 2013*
4. Mededelingen
  - a. het Bestuur
  - b. de Kamer Vrij Beroep
  - c. de Kamer Academische Specialisten
  - d. de Kamer Dienstverband
  - e. de Raad Kwaliteit
  - f. de Raad Opleiding
5. Goedkeuring statutenwijziging*
6. Bespreking concept reglement auditcommissie en concept

lidmaatschapsreglement*

7. Stand van zaken synergietraject OMS en de wetenschappelijke verenigingen
8. Stand van zaken samenwerking OMS en LAD
9. Stand van zaken Hoofdlijnenakkoord/modellen 2015
10. Goedkeuring jaarplan, begroting en vaststelling contributie 2014*
11. Benoeming registeraccountant voor het jaar 2013
12. Wat verder ter tafel komt annex rondvraag
13. Sluiting

De algemene ledenvergadering is uitsluitend toegankelijk voor leden van de Orde van Medisch Specialisten. Leden kunnen zich aanmelden via orde.nl of telefonisch (030) 28 23 650. Na aanmelding ontvangen de leden de bijbehorende stukken (zie *). Het voorstel tot statutenwijziging is op het bureau van de OMS ter inzage gelegd.

Ondersteuning nodig voor mantelzorgers

Vorige week vond in de Tweede Kamer de eerste termijn van het algemeen overleg over mantelzorg en vrijwilligerswerk plaats. Aanleiding was de brief van staatssecretaris Van Rijn aan de Kamer over dit onderwerp. Van Rijn gaf daarin aan dat in de langdurige zorg niet alleen meer mantelzorgers nodig zijn, maar ook dat er meer van mantelzorgers zal worden gevraagd.

Huisartsen zijn vaak betrokken bij mantelzorg, zowel via de patiënt die mantelzorg ontvangt als via de mantelzorger als deze zelf patiënt wordt of dreigt te worden door overbelasting. In het signaleren van die

overbelasting ligt een belangrijke taak voor de huisarts. Indien nodig kan de huisarts de mantelzorger dan verwijzen naar instanties die kunnen ondersteunen. Het is cruciaal dat er in iedere gemeente voldoende aanbod aan ondersteuning van mantelzorgers is. In de toekomst wordt dat alleen maar van groter belang, door de toenemende behoefte aan en het toenemende belang van mantelzorg. De LHV constateert echter dat op dit moment het aanbod aan ondersteuning niet altijd duidelijk is, niet goed kenbaar wordt gemaakt of te versnipperd is om mantelzorgers goed te kunnen verwijzen.

Tijdens het algemeen overleg waarschuw-

den verschillende fracties in de Kamer voor overbelasting van mantelzorgers. De SP bracht haar onderzoek onder huisartsen naar voren en stelde dat 80 procent van de huisartsen waarschuwt dat mantelzorg vaak tekortschiet. Op 14 november gaat het debat over de mantelzorg verder, tijdens de tweede termijn van dit algemeen overleg.

De LHV heeft een 'toolkit mantelzorg' opgesteld, voor huisartsenpraktijken. Dit geeft huisartsen middelen in handen om te herkennen wie mantelzorgers zijn, of zij ondersteuning nodig hebben en welke ondersteuning er mogelijk is. Meer informatie op lhv.nl.

Beleid-BIG: Ballast?

De toegevoegde waarde van artsen in beleidsfuncties in de gezondheidszorg

Deze nascholingsbijeenkomst gaat in op de rol van artsen in beleidsfuncties in de gezondheidszorg. Daarbij wordt de vraag besproken welke toegevoegde waarde medische kennis heeft voor beleidsmakers in verschillende instellingen in de gezondheidszorg. Daarbij komen principes van evidencebased beleid aan de orde. Ook wordt besproken hoe artsen hun medische kennis kunnen communiceren in een beleidsomgeving (het maken van de vertaalslag). In de bijeenkomst wordt verder aandacht besteed aan professionalisering van de werkzaamheden van artsen in beleidsfuncties.

Sprekers zijn Marcel Levi, voorzitter raad van bestuur AMC; Cees Postema, secretaris Gezondheidsraad en Margrietha Wats, consultant Galan groep. Jeannette

de Boer zal over de opleiding spreken en Ronald Duzijn zal het zij-instroomtraject toelichten. Jaap Koot is dagvoorzitter. U kunt zich opgeven via nvag.nl/formulieren/43/. U komt dan op een scherm waar u ook meteen via iDeal kunt betalen. De NVAG streeft ernaar de aanmelding via internet te laten plaatsvinden. Niet-leden kunnen zich ook opgeven door vóór 15 november 50 euro over te maken op rekening 44.46.342 t.n.v. NVAG, Doetinchem, o.v.v. themabijeenkomst 12 december 2013 en uw eigen naam en voorletters. Studenten krijgen een korting van 50 procent.

Locatie

De bijeenkomst wordt gehouden op 12 december 2013 van 14:00 tot 17:30 uur, Domus Utrecht

Doelgroep

NVAG-leden, VAGZ-leden, bestuurders in de curatieve zorg en leden van PHned, universitaire vakgroepen en medische faculteiten, inspectie en studenten van de NSPOH

Accreditatie

Voor deze themamiddag wordt accreditatie aangevraagd bij de Stichting ABSG en ABAN.

Compleet dossier aan advocaat geven?

Schriftelijk medische informatie verstrekken, hoe zit dat?

Ga voor het antwoord naar
www.knmg.nl/artseninfolijn
Of bel 030 - 282 33 22

knmg Artseninfolijn

Kindermishandeling, praat erover!

Volgende week is de week van kinderen Veilig.¹ Op welke wijze draagt de jeugdarts bij aan de veiligheid van kinderen als het gaat om kindermishandeling?

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) ziet bijna alle kinderen en ouders gedurende langere tijd en op meerdere momenten.

De jeugdarts werkt op de consultatiebureaus, neemt vrijwel altijd een plaats in in de Centra voor Jeugd en Gezin en andere zorgnetwerken, zoals de zorg advies-teams (ZAT's) bij scholen. Op meerdere momenten vindt zo screening en monitoring plaats van diverse aspecten van ontwikkeling van het kind. Signalering en de daaruit voortvloeiende risico-inschatting zijn ook kerntaken van de JGZ. De JGZ speelt door het hoge bereik en het brede longitudinale zicht op de ontwikkeling van het kind een belangrijke rol bij het voorkómen van kindermishandeling of bij het ingrijpen om erger te voorkomen.

Voor de signalering van kindermishandeling maakt de jeugdarts gebruik van het gesprek met de ouder, de observatie van het kind, het duiden van eventuele klach-

ten van het kind, de interactie van ouder met het kind en aanvullende informatie van ketenpartners. Op sommige plaatsen wordt gebruikgemaakt van instrumenten, zoals Stevig ouderschap.² Het gaat uiteindelijk om een secure afweging van risicofactoren en beschermende factoren en goede afstemming met ouders en ketenpartners. De JGZ signaleert niet alleen zorgelijke gezinssituaties, maar heeft ook als taak de opvoedingscompetenties van ouders te versterken en de draagkracht van het gezin te ondersteunen. De samenwerking van de jeugdarts met de jeugdverpleegkundige, die ook bij ouders op huisbezoek kan gaan, is daarbij essentieel.

De JGZ werkt hierbij op basis van de richtlijn 'Secundaire preventie kindermishandeling voor de JGZ' (2010), waarin ook de stappen van de KNMG-meldcode zijn opgenomen.³

Begeleider/zorg coördinator

Als de JGZ-medewerker overtuigd is van ernstige opvoedingsproblemen of kindermishandeling, wordt advies gevraagd aan of gemeld bij het AMK. Als hierna besloten wordt dat de JGZ het gezin zal begeleiden, stelt de medewerker samen met de aandachtsfunctionaris kindermishandeling, die in vrijwel elk JGZ-organisatie werkzaam is, samen met de ouders, een zorgplan op voor de begeleiding van het gezin. De JGZ spreekt duidelijk met derden af wie welke initiatieven neemt en kan het gezin in contact brengen met andere hulpverleners. De JGZ kan ook zelf de rol van zorgcoördinator op zich nemen.

Juist omdat de JGZ zo'n groot deel van de kinderen ziet, is afstemming van ketenpartners met de JGZ zeer relevant. Informatie delen en krachten bundelen in de preventie en aanpak van kindermishandeling, zorgt voor een veiliger omgeving voor het kind!

1. weekvankinderenveilig.nl/

2. jeugdinterventies.nl/nl/Kennis/Databanken/Databank-Effectieve-Jeugdinterventies/Erkende-interventies/Stevig-Ouderschap

3. ncj.nl/bibliotheek/richtlijnen/details/28/jgz-richtlijn-secundaire-preventie-kindermishandeling

Federatie KNMG
Koninklijke Nederlandse
Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst
R.J. van der Gaag, voorzitter
F.C. Raasveldt, algemeen directeur
L. Wigersma, algemeen directeur
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 030 2823 800, info@fed.knmg.nl, knmg.nl

**FEDERATIEPARTNERS
KAMG**
Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid
mw. F.P. Koning-van den Berg van Saparoea, voorzitter
R. Duzijn, directeur
tel. 030 6868 772
kamg@cantijn.nl, kamg.nl

LAD
Landelijke vereniging van
Artsen in Dienstverband
J.G. van Enk, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 030 6702 702
bureau@lad.nl
lad.nl

LHV
Landelijke Huisartsen
Vereniging
S.R.A. van Eijck, voorzitter
L. Hennink, algemeen directeur
tel. 030 2823 723
thv@thv.nl
thv.nl

NVAB
Nederlandse Vereniging voor
Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
G.B.S. Penders, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 040 2481 322
nvab@planet.nl
nvab-online.nl

NVVG
Nederlandse Vereniging
voor Verzekeringsgeneeskunde
W.A. Faas, voorzitter
mw. C.F.M. Woldberg, directeur
tel. 030 6868 764
secretariaat@nvvg.nl
nvvg.nl

OMS
Orde van Medisch
Specialisten
F.H.G. de Grave, algemeen voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 030 2823 650
secre@orde.nl
orde.nl

VerenSo
Specialisten in
ouderengeneeskunde
mw. G.M. Draijer, voorzitter
F.J. Roos, directeur
tel. 030 2823 481
info@verenso.nl
verenso.nl

